

סבא, בשאלתא דא, ידענא דחכמתא גבך, ומילך מוטו לרקיעי דחכמתא. (כ"א נטו לתקיעו דחכמתא).

פתח ההוא סבא ואמר, (דברים א) ובמדבר אשר ראית אשר נשאך יי' אלהיך כאשר ישא איש את בנו וגו'. פסוק זה כף היה צריך לומר, ובמדבר אשר נשאך. מהו ראית? אלא הקדוש ברוך הוא הנהיג את ישראל במדבר, מדבר חזק, כמו שכתוב (דברים ח) נחש שרף ועקרב וגו'. ומדבר שהוא חזק משאר מדבריות בעולם. מה הטעם?

בגין דההיא שעתא דנפקו (דף קפ"ד ע"א) ישראל ממצרים ואשתלימו לשתיין רבבין, אתתקף מלכותא קדישא, ואסתלק על כלא, וסיהרא אתנהירת וכדין אתכפנא מלכו חייבא סטרא אחרא. ואפיק לון קדשא בריך הוא למיהו במדברא תקיפא. דאיהו אתר ושלטנו דסמא"ל חייבא, דאיהו דיליה ממש, בגין לתברא תוקפיה וחיליה, ולכתתא רישיה, (כ"א ולא חתא ליה) ולאכפנא ליה, דלא ישלוט. ואלמלא דחאבו ישראל, בעא קדשא בריך הוא לאעברא ליה מעלמא, ועל דא אעבר לון באחסנתיה ועדביה וחולקיה ממש.

ביון דחאבו בכמה זמנין, נשיף לון חו"א, וכדין אתקיים (בראשית ג) הוא ישופך ראש וגו'. ישראל מחו רישיה בקדמיתא, ולא ידעו לאסתמרא מיניה, ולבתר איהו מחא בבתרייתא, ונפלו כלהו במדברא, ואתקיים ואתה תשופנו עקב. וארבעין שנין לקו מיניה, לקבל ארבעין מלקות דבי דינא.

ועל דא כתיב אשר ראית, בעינייהו הוי חמאן לההוא מארי דמדברא, אזיל פפית קמייהו, ונטלי אחסנתיה ועדביה. מנלן.

לרקיעי החכמה (נוטים לתקיעת החכמה).

פתח הנקן ההוא ואמר, (דברים א) ובמדבר אשר ראית אשר נשאך ה' אלהיך כאשר ישא איש את בנו וגו'. פסוק זה כף היה צריך לומר, ובמדבר אשר נשאך. מהו ראית? אלא הקדוש ברוך הוא הנהיג את ישראל במדבר, מדבר חזק, כמו שכתוב (דברים ח) נחש שרף ועקרב וגו'. ומדבר שהוא חזק משאר מדבריות בעולם. מה הטעם?

משום שבשעה ההיא שיצאו ישראל מצרים ונשלמו לששים רבוא, התחזקה המלכות הקדושה ועלתה על הפל, והאירה הלכנה, ואז נכנעה מלכות הרשעה, הצד האחר, והוציא אותם הקדוש ברוך הוא ללכת במדבר חזק, שהוא מקום ושלטון סמא"ל הרשע, שהוא שלו ממש, כדי לשבר חזקו וכחו ולכתת ראשו (ולחוריד אותו) ולהכניע אותו שלא ישלט. ואלמלא חטאו ישראל, רצה הקדוש ברוך הוא להעבירו מן העולם, ועל זה העביר אותם בנחלתו וגורלו וחלקו ממש.

בגלל שחטאו בכמה פעמים, נשף אותם הנחש, ואז התקיים (בראשית ג) הוא ישופך ראש וגו'. ישראל הכו ראשו בתחלה ולא ידעו להשמר ממנו, ולבסוף הוא הפה באחרונה, ונפלו כלם במדבר, והתקיים ואתה תשופנו עקב. וארבעים שנה לקו ממנו, כנגד ארבעים מלקות של בית דין.

ועל זה כתוב אשר ראית, בעיניהם היו רואים את אדון המדבר הולך קשור לפניהם, ולקחו נחלתו וגורלו. מנין לנו? שכתוב (שמות ט) אז נבהלו אלופי

מִדְּכַתִּיב (שמות טו) אֲזוּ נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוֹם, וְאֵלֶיךָ
 אֵינֹנִי (דברים ח) נֶחֱשׂ שָׂרָף וְעִקְרָב. וְאֵנָּן אוֹף הֶכִי
 אֲתַפְרֹשְׁנָא מִיִּשׁוּבָא לְמַדְבְּרָא תְּקִיפָא, וְלַעֲיִינָא
 תַּמָּן בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין לְאַכְפִּיא לְהֵהוּא סְטָרָא.
 וְתוּ דְלֹא מִתְיַשְׁבֵּן מְלִי דְאוֹרֵייתָא, אֶלֹא תַמָּן.
 דְלִית נְהוּרָא אֶלֹא הֵהוּא דְנִפְיָא מְגוּ
 חֲשׂוּכָא, דְכַד אֲתַכְפִּיא סְטָרָא דָא, אֲסַתְלַק
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֵילָא, וְאֲתִיקֵר בִּיקְרִיָה.
 וְלִית פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֶלֹא מְגוּ
 חֲשׂוּכָא, וְלִית טוּבָא אֶלֹא מְגוּ בִישָׁא. וְכַד עָאל
 בַּר נֶשׂ בְּאוֹרַח בִּישָׁא, וְשָׁבִיק לִיה, כְּדִין
 אֲסַתְלַק קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בִיקְרִיָה, וְעַל דָּא
 שְׁלִימוּ דְכָלֹא טוּב וְרַע פְּחָדָא, וְלֹאֲסַתְלַקָּא
 לְבַתֵּר בְּטוּב, וְלִית טוּב אֶלֹא הֵהוּא דְנִפְיָא מְגוּ
 בִישָׁא. וּבֵהָאֵי טוּב, אֲסַתְלַק יְקָרִיָה, וְדָא אִיהוּ
 פּוֹלְחָנָא שְׁלִים.

וְאֵנָּן, עַד הַשְּׁתָּא יִתְיַבְנָא תַמָּן, כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא,
 בְּגִין לְאַכְפִּיא בְּמַדְבְּרָא לְהֵהוּא סְטָרָא.
 הַשְּׁתָּא דְמָטָא זְמָנָא דְפּוֹלְחָנָא קְדִישָׁא,
 דְסְטָרָא דְקְדוּשָׁא, אֲהַדְרָנָא לְיִשׁוּבָא דְתַמָּן
 אִיהוּ פּוֹלְחָנָא דִילִיָה. וְתוּ, דְהַשְּׁתָּא בְּרֵאשׁ
 הַשְּׁנָה מָטָא זְמָנָא דְהֵהוּא חוּיָא, לְמַתְבַּע דִּינָא
 מְקָמֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְתַמָּן אִיהוּ שְׁלִיט.
 וּבְגִין כֵּן נִפְקָנָא מִתַּמָּן וְאֲתִינָא לְיִשׁוּבָא.

פְּתַח הֵהוּא סְבָא וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
 שׁוֹפָר בַּפֶּסֶח לְיוֹם חֲגֹנוּ, הַשְּׁתָּא אִיהוּ
 זְמָנָא, לְאַתְעֵרָא דִינָא עַלְאָה תְּקִיפָא, וְכַד אִיהוּ
 אֲתַעֵר סְטָרָא אֲחֵרָא אֲתַתְקַף בְּהַדִּיָה, וּכְיֹן
 דְאִיהוּ אֲתַתְקַף, סְלִיק וְחִפִּיא לְסִיָּהֲרָא, דְלֹא
 נְהִיר נְהוּרָא, וְאֲתַמְלִיא מְסֻטָּרָא דְדִינָא. כְּדִין
 כָּל עַלְמָא אִיהוּ בְדִינָא, עַלְאִין וְתַתְאִין, וְכְרוּזָא
 כְּרִיז בְּכֻלְהוּ רְקִיעִין, אֲתַקִּינוּ כּוּרְסֵיָא דְדִינָא,
 לְמֵאֲרִיָה דְכָלֹא, דְאִיהוּ בְּעֵי לְמִידָן.

אָדוֹם, וְאֵלֶה הֵם (דברים ח) נֶחֱשׂ שָׂרָף
 וְעִקְרָב. וְאֵנֹנִי גַם כֵּן נִפְרָדְנוּ
 מִהַיְיָשׁוּב לְמַדְבְּרָא הַחֲזֹק לְעִין שָׁם
 בַּתּוֹרָה, כְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת הַצַּד
 הָאֲחֵר.

וְעוֹד, שְׁלֹא מִתְיַשְׁבִּים דְּכַרִּי תּוֹרָה
 אֶלֹא שָׁם, שְׁאִין אוֹר אֶלֹא אוֹתוּ
 הַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ. שְׁכַאֲשֶׁר
 נִכְנַע צַד זֶה, מִתְעַלָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְמַעְלָה וּמִתְכַּפֵּד בְּכַבּוּדוֹ,
 וְאֵינִי עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶלֹא מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ, וְאֵינִי הַטוֹב
 אֶלֹא מִתּוֹךְ הָרַע. וְכַאֲשֶׁר נִכְנַס בֶּן
 אָדָם בְּדֶרֶךְ רָעָה וְעוֹב אוֹתָהּ, אֲזוּ
 מִתְעַלָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּכַבּוּדוֹ, וְעַל זֶה שְׁלֵמוֹת הַכָּל -
 טוֹב וְרַע כְּאֶחָד, וְלַעֲלוֹת אֲחֵר כֵּן
 בְּטוֹב, וְאֵינִי טוֹב אֶלֹא הֵהוּא שְׁיָצָא
 מִתּוֹךְ הָרַע. וּבְטוֹב זֶה מִתְעַלָּה
 כְּבוֹדוֹ, וְזוֹהֵי עֲבוּדָה שְׁלֵמָה.

וְאֵנֹנִי עַד עַכְשָׁו יוֹשְׁבִים שָׁם כָּל
 יְמֵי הַשְּׁנָה בְּכַרִּי לְהַכְנִיעַ בְּמַדְבְּרָא
 לְצַד הָאֲחֵר. עַכְשָׁו שְׁהַגִּיעַ זְמַן
 עֲבוּדַת הַקְּדָשׁ שֶׁל צַד הַקְּדוּשָׁה,
 חֲזָרְנוּ לְיִשׁוּב, שְׁשָׁם הִיא עֲבוּדַתוֹ.
 וְעוֹד, שְׁעַתָּה בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה הַגִּיעַ
 זְמַן שֶׁל הַנְּחֹשׁ הֵהוּא לְתַבַּע דִּין
 מְלַפְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשָׁם
 הוּא שׁוֹלֵט, וּמִפְּנֵי כֵּן יִצְאָנוּ מִשָּׁם
 וּבָאֵנוּ לְיִשׁוּב.

פְּתַח הַזְּקֵן הֵהוּא וְאָמַר, (תהלים פא)
 תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּפֶּסֶח לְיוֹם
 חֲגֹנוּ. עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן לְהַתְעוֹרֵר
 הַדִּין הָעֲלִיּוֹן הַחֲזֹק, וְכַאֲשֶׁר הוּא
 מִתְעוֹרֵר, הַצַּד הָאֲחֵר מִתְחַזֵּק
 כְּנִגְדּוֹ. וּמִכֵּיּוֹן שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק,
 עוֹלָה וּמְכַסֶּה לְלִבְנָהּ, שְׁלֹא
 מְאִירָה אוֹר, וּמִתְמַלֵּאת מִצַּד
 הַדִּין. אֲזוּ כָּל הָעוֹלָם הוּא בְּדִין,
 עֲלִיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים, וְכְרוּז קוֹרָא
 בְּכָל הַרְקִיעִים: הַתְּקִינוּ כֶּסֶף שֶׁל
 דִּין לְאֲדוֹן הַכָּל, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְדוֹן.

וְכֹדֵר פֶּאן, וְהַאִיר לָנוּ בְּמִדְבָּר, מְדוּעַ מִתְעוֹרֵר דִּין עֲלִיּוֹן בְּיוֹם זֶה. אֲלֵא כָּל סוּדוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת הַנִּכְבְּדוֹת, כָּלֵם תְּלוּיִים בְּשִׁבְעֵי. וְהַשְּׁבִיעִי הֵהוּא הָעֲלִיּוֹן, עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שְׁנִקְרָא עוֹלָם הַבָּא. מִמֶּנּוּ מְאִירִים כָּל הַנְּרוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת. וְכַאֲשֶׁר מְגִיעַ הַזְּמַן לְחִדּוֹשׁ הַבְּרָכוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת לְהַאִיר, צָרִיף לְהַשְׁגִּיחַ בְּכָל תְּקוּנָה שֶׁל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְכָל הַתְּקוּנִים הֵם לְקַיֵּם כָּלֵם עוֹלָם מִתּוֹךְ הַתְּחִתּוֹנִים, אִם הֵם פְּשָׁרִים. וְאִם אֵינֶם פְּשָׁרִים, אִזְ עוֹמְדִת, (דְּבַר) שְׁלֵא מְאִירָה, עַד שֶׁנִּפְרָדִים הַחִיבִים מִתּוֹךְ הַזְּכָאִים, אִזְ מִתְעוֹרֵר הַדִּין.

וְכִי־הָיָה הַדִּין הַזֶּה מִתְחַזֵּק הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִמְצָא מְקַטְרֵג, כְּדִי שֶׁיִּנְתְּנוּ לוֹ אֵלּוֹ הַחִיבִים, מִפְּנֵי שֶׁפְּתוּב (אִיּוֹב כח) וְלָכֵל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר. וְכִמְכֶּסֶה לְלִבָּנָה. מְדוּעַ (לֹא מוֹסְרֵת אוֹתָם בִּיד הַמְּקַטְרֵג)? מִפְּנֵי שֶׁאֵין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֵבֵד אֶת מַעֲשֵׂי יְדָיו.

וְהַצַּד הָאֲחֵר הֵהוּא עוֹמֵד כְּקִלְפָּה חֲזָקָה, שְׁאִינָה יְכוּלָּה לְהַשְׁבֵּר חוּץ בְּאוֹתָהּ עֲצָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁפְּתוּב תְּקַעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֻנּוֹ. כְּדִי לְשַׁבֵּר הַכֶּסֶה הַזֶּה הוּא שְׁמִכְסָה אֶת הַלִּבָּנָה, וְלֹא מְאִירָה.

וְכַאֲשֶׁר מִתְעוֹרְרִים יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה בְּשׁוֹפֵר, הַקּוֹל הֵהוּא שְׁיִוצָא מִהַשׁוֹפֵר מִכָּה בְּאוֹר, וּבִקְעָת אֶת הַרְקִיעִים, עַד שֶׁעוֹלָה לְגַבִּי הַסֵּלַע הֵהוּא הַחֲזָק, (הַצַּד הָאֲחֵר) שְׁמִכְסָה לְלִבָּנָה, מִשְׁגִּיחַ וּמוֹצֵא הַתְּעוֹרוֹת הַרְחֵמִים, אִזְ הֵהוּא שְׁעוֹלָה וְעוֹמֵד לְמַעְלָה, מִתְעַרְבֵב. אִזְ הַקּוֹל הֵהוּא עוֹמֵד וּמַעֲבִיר הַדִּין הֵהוּא, וְכִיּוֹן שֶׁלְּמִטָּה

אֲחֵרָא עֲלָא, וְאַפִּיק קָלָא

וְרָזָא הָכָא, וְאַתְנַהִיר לָן בְּמִדְבָּרָא, אֲמַאי אֲתַעֲר דִּינָא עֲלָא בְּיוֹמָא דָּא. אֲלֵא כָּל רְזִין וְכָל קְדוּשִׁין יְקִירִין, כְּלָהוּ תְלִיין בְּשִׁבְעֵי עָא. וְהֵהוּא שְׁבִיעֵי עֲלָא, עֲלָמָא עֲלָא, דְּאִקְרִי עֲלָמָא דְּאֲתִי. מִנִּיהַ נְהָרִין כָּל בּוּצְיָנִין, וְכָל קְדוּשִׁין, וְכָל בְּרַפְּאֵן. וְכַד מְטִי זְמַנָּא, לְחִדּוֹתֵי בְּרַפְּאֵן וְקְדוּשִׁין לְאַנְהָרָא, כְּעָא לְאַשְׁגָּחָא בְּכָל תְּקוּנָא דְּעֲלָמִין כְּלָהוּ, וְכָל אֵינוֹן תְּקוּנִים לְאַתְקִימָא כְּלָהוֹן סְלָקִין מְגוֹ תְּתָאִי, אִי אֵינוֹן פְּשָׁרָאן. וְאִי לֹא פְּשָׁרָאן, כְּדִין קִימָא (ס"א מְלָח) דְּלֹא נְהִיר, עַד דְּאַתְפְּרָשׁן חִיבִין מְגוֹ זְכָאִין, כְּדִין אֲתַעֲר דִּינָא.

וְכִי־הָיָה דִּינָא, אֲתַתְּקֵף סְטָרָא אֲחֵרָא, וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרֵגָא, בְּגִין דִּינִתְנוֹן לִיה אֵינוֹן, חִיבֵינָא. בְּגִין דְּעֲלִיה פְּתִיב, (אִיּוֹב כח) וְלָכֵל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר. וְחִפְיָא לְסִיחָרָא, אֲמַאי (ד"א לֹא סְטָרָא לֹאן בִּידָא דְּמְקַטְרֵגָא). בְּגִין דְּלִית תִּיאוּבְתִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאוּבְדָא לְעוּבְדֵי יְדָיו.

וְהֵהוּא סְטָרָא אֲחֵרָא, קִימָא קְלִיפָּה תְּקִיפָא, דְּלֹא יְכִיל לְאַתְבָּרָא, בַּר בְּהֵהוּא עֵיטָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְיִשְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב תְּקַעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֻנּוֹ. בְּגִין לְתַבָּרָא הֵהוּא כֶּסֶה דְּאַתְחַפְיָא סִיחָרָא, וְלֹא נְהִיר.

וְכַד מִתְעַרְי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּשׁוֹפֵר, הֵהוּא קָלָא דְּנַפְיָק מִשׁוֹפֵר, בְּטַשׁ בְּאוֹרָא, וּבְקַע רְקִיעִין, עַד דְּסִלְקָא לְגַבִּי הֵהוּא טְנָרָא תְּקִיפָא, (נ"א סְטָרָא אֲחֵרָא) דְּחִפִּי לְסִיחָרָא, אֲשַׁגַּח, וְאַשְׁפַּח אֲתַעֲרוּתָא דְּרַחֲמִי, כְּדִין הֵהוּא (דף קפ"ד ע"ב) דְּסִלְקֵי וְקִימָא לְעִילָא, אֲתַעַרְבֵב. כְּדִין הֵהוּא קָלָא קִימָא, וְאַעֲבַר הֵהוּא דִּינָא, וְכִיּוֹן דְּלְתַתָּא אֲתַעֲרוּ רַחֲמִי, הָכִי נְמִי לְעִילָא, אֲתַעֲר שׁוֹפָרָא

דַּאִיהוּ רַחֲמֵי, וְאַתְּעָרְעוּ קָלָא בְּקָלָא, רַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי, וּבְאַתְּעָרוּתָא דְלִתְתָּא, אַתְּעָר הֵכִי נְמִי לְעֵילָא.

וְאִי תִימָא, הִיף יְכִיל קָלָא דְלִתְתָּא, אוֹ אַתְּעָרוּתָא דְלִתְתָּא לְאַתְּעָרָא, הֵכִי נְמִי. תָּא חֲזִי, עֲלֵמָא תִתְּתָּא, קִימָא לְקַבְּלָא תְדִיר, וְהוּא אֶקְרִי אֲבָן טָבָא. וְעֲלֵמָא עֲלָאָה לָא יְהִיב לִיה, אֶלָּא כְּגוֹנוֹנָא דַּאִיהוּ קִימָא. אִי אִיהוּ קִימָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין מִתְּתָּא, כְּדִין הֵכִי נְהִרִין לִיה מְלַעֲיָלָא. וְאִי אִיהוּ קִימָא בְּעַצִּיבוֹ, יְהִיבִין לִיה דִּינָא בְּקַבְּלִיה.

בְּגוֹנוֹנָא דָּא, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה. חֲדוּה דְבֵר נֶשׁ, מְשִׁיף לְגַבִּיּה חֲדוּה אַחְרָא עֲלָאָה. הֵכִי נְמִי הָאִי עֲלֵמָא תִתְּתָּא, כְּגוֹנוֹנָא דַּאִיהִי אַתְּעָטְרָת, הֵכִי אֲמַשִּׁיף מְלַעֲיָלָא. בְּגִין כֵּן מְקַדְּמֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּעָרֵי בְּשׁוֹפֵר קָלָא דַּאִיהוּ (הוא רחמי) כְּלִיל בְּאַשָּׁא וּמִיָּא וְרוּחָא, וְאַתְּעָבִיד חַד, וְסִלְקָא לְעֵילָא, וּבִטְשׁ בְּהָאִי אֲבָן טָבָא, וְאַצְטַבַּע בְּאַיְנוֹן גְּוֹנוֹן דְּהָאִי קָלָא, וּכְדִין כְּמָה דְאַתְחִזִּיאָת, הֵכִי מְשִׁיף מְלַעֲיָלָא.

וּבִינָן דְאַתְקַנַּת בְּהָאִי קָלָא. רַחֲמֵי נִפְקֵי מְלַעֲיָלָא, וְשִׁרְיִין עֲלֵה, וְאַתְכְּלִילָא בְּרַחֲמֵי, מִתְּתָּא וּמְלַעֲיָלָא. וּכְדִין אַתְּעָרְבָב סְטָרָא אַחְרָא. (אסתכל ורחמי בנהירו דאנפין) וְאַתְחַלְשׁ תְּקִפִּיה, וְלָא יְכִיל לְקַטְרְגָא. וְהָאִי אֲבָן טָבָא, קִימָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין, מְכַל סְטָרִין, בְּנִהִירוֹ דְלִתְתָּא, וּבְנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא.

אִימְתִי קִימָא בְּנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא, הֵוֹי אוֹמֵר בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי. וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְּנִהִיר הֵוֹי אֲבָן טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא, מְגוֹ נִהִירוֹ דְעֲלֵמָא דַּאֲתִי, (ואתערבב שהוא דלמורא) וּכְדִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתִתָּא חַד שְׁעִיר,

מתעוררים הרחמים, כך גם למעלה מתעורר שופר אחר עליון ומוציא קול שהוא רחמים, ומתערבבים קול בקול, רחמים ברחמים, ובהתעוררות של למטה מתעורר כך גם למעלה. ואם תאמר, איך יכול קול של למטה או התעוררות של למטה להתעורר - כמו כן? בא וראה, עולם התחתון עומד לקבל תמיד, והוא נקרא אבן טובה, ועולם העליון לא נותן לו, אלא כמו שהוא עומד. אם הוא קים בהארת פנים מלמטה, כמו כן מאירים לו מלמעלה. ואם הוא עומד בעצבות, נותנים לו דין כנגדו. כמו זה, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה. שמחה של כן אדם מושף לעצמו שמחה אחרת עליונה. כך גם זה העולם התחתון - כמו שהיא מתעוררת, כך מושף מלמעלה. משום כך מקדימים ישראל ומעוררים בשופר קול שהוא (סוד של רחמים) כלול באש ומים ורוח, ונעשה אחד, ועולה למעלה, ומפה באבן הטובה הזו, ונצבע בגונים אלו של הקול הזה, ואז כמו שמתראה, כך מושף מלמעלה.

ובין שנתקנת בקול זה, רחמים יוצאים מלמעלה ושורים עליה, ונכללת ברחמים מלמטה ומלמעלה. ואז מתערבב הצד האחר, (מסתכל וראה בהארת הפנים) ונחלש פחו ולא יכול לקטרג. והאבן הטובה הזו קימת בהארת הפנים מכל הצדדים - בהארה של למטה ובהארה של למעלה. מתי עומדת בהארה של למעלה? היה אומר ביום הכפורים. וביום הכפורים מאירה האבן הטובה והיא באור של למעלה מתוף האור של העולם הפא, (ומתערבב